



WYSZUKANE UJĘCIA
I WYTWORNY STYL
VAN DYCKA

TADEUSZ
BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii sztuki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Katarzyna Jasińska
Recenzja merytoryczna – Katarzyna Porczak
prof. Radosław Cezary Gwizdon
Urszula Borowska
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>



Temat lekcji:

Wyszukane ujęcia i wytworny styl van Dycka

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

Klasy I–IV (w zależności od organizacji szkoły)/45 minut

Cele

Uczeń:

- charakteryzuje styl van Dycka;
- analizuje przykładowe dzieła malarza;
- określa tematykę dzieł;
- wskazuje inspiracje malarza.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- praca z całym zespołem;
- analiza dzieła;
- dyskusja.

Środki dydaktyczne:

- A. Bochnak, *Historia sztuki nowożytnej*, PWN, Warszawa 1981, s. 74;
- materiały ilustracyjne dostępne w Internecie;
- materiał tekstowy;
- komputer, rzutnik/tablica interaktywna;
- dostęp do Internetu.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

1. Zapoznanie z biografią artysty – uczniowie otrzymują kserokopie materiałów, wyszukują w Internecie faktów, ciekawostek, informacji o przebiegu kształcenia artystycznego (Rubens) oraz o etapach twórczości artysty. Prezentacja w postaci luźnych wypowiedzi wzbogacona o komentarz nauczyciela.
2. Wyświetlenie „Portretu Isabelli Brandt” van Dycka i „Portretu Infantki Izabeli Klary Eugenii” Rubensa – wskazanie wpływów nauczyciela.

Część właściwa:

1. Podział na dwa zespoły oraz wewnątrz zespołów na mniejsze grupy i przydział obrazów do omówienia cech w dwóch etapach twórczości – uczniowie korzystają z Internetu i mogą pomóc sobie w poszukiwaniu kontekstów do powstania dzieł. Zespół I – okres włoski: „Portret kardynała Bentivoglio”, „Portret Antoniego Juliusza Brignole-Sale”;

Zespół II – okres angielski: „Karol I, król Anglii”, „Portret trojga najstarszych dzieci króla Karola I”.

2. Prezentacja materiału z uwzględnieniem środowiska, w jakim powstały dzieła oraz stylem artysty. Uzupełnienie przez nauczyciela.
3. Wyświetlenie dzieł o tematyce religijnej – „Pieta” i „Opłakiwanie Chrystusa” – wspólne omówienie dzieł, wskazanie nawiązania do tradycji przedstawień ikonograficznych.

Część podsumowująca:

Wskazanie cech stylu artysty i podkreślenie wpływu Rubensa, ale jednocześnie wskazanie różnic i własnej drogi artystycznej malarza.

Komentarz metodyczny

Lekcja została oparta o zastosowanie metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, do korzystania z zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą budzeniu pozytywnych emocji i rozwijania doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków oraz możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę lub udostępnić wersję elektroniczną do odczytania na urządzeniach mobilnych mających funkcję powiększania; dostosować wymagania edukacyjne, stopień trudności zadań do możliwości ucznia, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności; umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu, angażując w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych, np. interaktywnej mapy na temat miejsc związanych z działalnością van Dycka. Podczas lekcji rozwijane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (omówienie twórczości van Dycka), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (funkcjonowanie w grupie); w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się); zdolności matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii (korzystanie z zasobów internetowych w celu wyszukiwania informacji – dzieł van Dycka).